

2.3. Charakteristika ŠVP

A. Zaměření školy

Škola se ve své koncepci zaměřuje na všeobecné osmileté studium. Žáci se po absolvování společného základu v primě až kvintě mohou specializovat v rámci volitelných předmětů, jejichž skladba žákům umožňuje jak orientaci jazykovou nebo humanitní (konverzace v cizích jazycích, komunikační výchova, semináře literární, dějepisné, společenskovední), tak zaměření na přírodovědné obory a informatiku (semináře z matematiky, fyziky, chemie, biologie, zeměpisu, programování, základy ekonomiky atd.) Zpravidla bývá otevřeno až 30 skupin v rámci volitelných a nepovinných předmětů. V rámci mimovyučovacího školního programu škola žákům umožňuje navštěvovat v odpoledních hodinách různé zájmové kroužky (sportovní, hudební aj.)

Osmileté studium umožňuje kvalitní jazykové vzdělání vyplývající z kontinuity jazykové přípravy na nižším a vyšším stupni gymnázia. Všichni žáci školy studují povinně po celých 8 let anglický jazyk, od tercie si žáci vybírají druhý cizí jazyk z nabídky: němčina, francouzština, ruština a španělština. V rámci volitelných předmětů si žáci mohou zvolit také latinu.

Škola podporuje tělovýchovné aktivity studentů posílením hodinové dotace tělesné výchovy, organizováním školních mezitřídních soutěží a sportovních akcí. Reprezentační družstva školy jsou úspěšná v soutěžích pořádaných Asociací školních sportovních klubů. V rámci výuky tělesné výchovy škola zajišťuje plavecký výcvik. Všechny sportovní aktivity mají zdravotní a relaxační přínos pro žáky, jsou významné i jako součást programu aktivní protidrogové prevence.

Škola podporuje využívání prostředků informačních a komunikačních technologií v mnoha předmětech z různých oblastí (jazyk český, cizí jazyky, matematika, přírodovědné i humanitní předměty).

Poslední ročník studia je chápán zejména jako příprava na další studium. Tomu odpovídá i učební plán s vyšším množstvím volitelných předmětů umožňujícím specializaci žáků na oblasti svého zájmu podle plánovaného profesního zaměření.

B. Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí příslušnými ustanoveními zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a vyhláškou MŠMT, kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách.

Uchazeči o studium skládají písemnou přijímací zkoušku, jejíž obtížnost odpovídá požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Přijímací zkoušky ověřují základní znalosti pravopisu, tvarosloví a větné skladby, je kladen důraz na praktické jazykové dovednosti. V matematických úlohách jde především o porozumění základním matematickým pojmům, o provádění základních početních operací s přirozenými čísly a jejich praktické využití a zvládnutí základů geometrie. Součástí přijímací zkoušky jsou také úlohy zaměřené na zjišťování úrovně obecných dovedností a schopností (verbální, analytické, kvantitativní), které vyžaduje efektivní studium na střední škole.

V rámci přijímacího řízení jsou v souladu se zákonem hodnoceny studijní výsledky v předchozím studiu, popř. úspěchy v odborných soutěžích a olympiádách a v mimoškolní činnosti.

Uchazeči o studium se speciálními vzdělávacími potřebami mají průběh přijímacích zkoušek upraven podle doporučení Pedagogicko-psychologické poradny.

Podrobné informace o kritériích a organizaci přijímacího řízení jsou k dispozici na webových stránkách školy v termínech stanovených platnou legislativou.

C. Organizace maturitních zkoušek

Maturitní zkoušky se řídí odpovídajícími ustanoveními zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a prováděcí vyhláškou MŠMT, která upřesňuje podrobnosti o průběhu maturitních zkoušek.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Všichni žáci skládají ve společné části maturitní zkoušky zkoušku z českého jazyka. Cizím jazykem ve společné části maturitní zkoušky je libovolný z cizích jazyků, který hodinovou dotací odpovídá požadavkům stanoveným legislativními normami a který žák studoval na škole.

Volitelnou zkoušku ve společné části maturitní zkoušky mohou žáci skládat z libovolného z předmětů: matematika, občanský a společenskovední základ, informatika, a to formou didaktického testu.

Pro každou povinnou zkoušku má žák právo zvolit si v termínu stanoveném prováděcím právním předpisem buď základní úroveň obtížnosti, nebo vyšší úroveň obtížnosti zkušebního předmětu.

Povinná zkouška ve společné části maturitní zkoušky z předmětu český jazyk a literatura a zkouška z předmětu cizí jazyk je komplexní a skládá se z dílčích zkoušek konaných

- a) formou didaktického testu,
- b) formou písemné práce a
- c) ústní formou před zkušební maturitní komisí.

V rámci společné části maturitní zkoušky může žák dále konat nejvýše 3 nepovinné zkoušky, a to ze zkušebních předmětů stanovených prováděcím předpisem. Žák nemůže konat nepovinnou zkoušku ze zkušebního předmětu, z něhož koná povinnou zkoušku.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze tří povinných zkoušek a dále žák může v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše dvě nepovinné zkoušky.

Předměty zkoušek profilové části maturitní zkoušky jsou předměty, jejichž celková hodinová dotace byla u žáka v posledních 4 letech studia nejméně 4 hodiny, přičemž se mohou sčítat hodiny žákem absolvovaných povinných a volitelných předmětů. Žák si může vybírat z nabídky: cizí jazyk, základy společenských věd, dějepis, zeměpis, matematika, informatika a programování, fyzika, chemie, biologie, deskriptivní geometrie, výtvarná výchova a hudební výchova.

Zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí. Součástí zkoušek z informatiky a programování, výtvarné výchovy a hudební výchovy je kromě ústní zkoušky před maturitní komisí i vypracování maturitní práce a její obhajoba před zkušební maturitní komisí. V tomto případě trvá zkouška nejdéle 30 minut.

Pravidla pro nepovinné předměty jsou stejná jako pravidla pro povinné předměty profilové části maturitní zkoušky.

D. Hlavní a dílčí cíle školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program gymnázia vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP. Klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince, sleduje rozvíjení klíčových kompetencí žáků důležitých pro život každého jedince. ŠVP motivuje a podporuje žáky k aktivnímu učení se, řešení problémů, k občanským a sociálním dovednostem a k respektování demokratických hodnot. Podporuje pocit bezpečí, získávání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení žáků.

Při vzdělávání žáků uplatňujeme společné postupy ve výuce i mimo výuku, prostřednictvím kterých usilujeme především o naplňování těchto cílů vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

- a) umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení:
 - využíváním dostatečného množství informačních zdrojů
 - vybíráním a využíváním vhodných způsobů pro efektivní učení
 - pochopením, propojením a systematizací získaných informací a jejich efektivním využitím v praktickém životě
- b) podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy:
 - rozvíjením schopnosti samostatně pracovat, kriticky posuzovat a vyvozovat závěry
 - uváděním věcí do souvislostí a objevováním vzájemných vztahů přírodních a společenských jevů
 - řešením problémů na základě kritického zhodnocení situací
- c) vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci:
 - formulováním a vyjadřováním svých myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
 - obhajováním vlastního názoru vhodnou a kultivovanou argumentací
 - nasloucháním a porozuměním jiným
- d) rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých:
 - rozvíjením schopnosti aktivní spolupráce při řešení daného úkolu
 - přijetím odpovědnosti za výsledky společné práce
 - respektováním zkušeností a názorů jiných
- e) připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti:
 - upevněním sebevědomého vystupování, pozitivní představy o sobě samém
 - rozvíjením schopnosti nést důsledky za svá rozhodnutí
 - řešením praktických problémů a životních situací na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí při znalosti svých práv a povinností
- f) vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě:
 - rozvíjením schopnosti orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
 - vcítěním se do situací ostatních a respektováním jejich přesvědčení a názorů
 - vytvářením ohleduplného a citlivého vztahu k lidem, přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám
- g) učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný:
 - vytvořením organizace denního režimu ve svůj prospěch s ohledem na zdravý životní styl

- rozvíjením schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních, dle svých možností poskytnutím pomoci v situacích ohrožujících život a zdraví
- rozhodováním se správně a zodpovědně, s ohledem na své zdraví i zdraví jiných
- h) vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi:
 - chápáním principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti
 - uvažováním v evropských a celosvětových souvislostech s ohledem na odlišné kulturní a duchovní hodnoty
 - vytvářením ohleduplného vztahu k jiným lidem
- i) pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci:
 - osvojováním základních pracovních dovedností a návyků
 - rozvíjením schopnosti sebehodnocení
 - využíváním znalostí a zkušeností získaných během vzdělávání v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na profesní orientaci

E. Výchovné a vzdělávací strategie

Při rozvíjení klíčových kompetencí žáků uplatňujeme tyto společné výchovné a vzdělávací strategie:

- a) Kompetence k učení
 - během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
 - vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další činnost
 - vedeme žáky k sebehodnocení
 - individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
 - podporujeme žáky v účasti v různých soutěžích a olympiádách
- b) Kompetence k řešení problémů
 - vedeme výuku tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, své řešení si dokázali obhájit
 - ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
 - motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
 - vedeme žáky k využívání učiva z jiných předmětů
 - podle schopností a dovedností žáků je zapojujeme do soutěží
 - umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat jejich nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- c) Kompetence komunikativní
 - vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
 - podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
 - učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat jejich vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných
 - vhodnými metodami vedeme žáky ke vzájemné spolupráci při vyučování
 - vytváříme podmínky pro účinnou komunikaci mezi žáky a učiteli
 - školní časopis využíváme i jako prostředek komunikace mezi žáky a veřejností

d) Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- zapojujeme žáky do organizace činnosti školy
- rozvíjíme schopnost spolupráce i v praktických cvičeních, např. v hodinách tělesné výchovy a na školních akcích
- ve vhodných situacích používáme metodu skupinové práce žáků a jejich vzájemnou pomoc při učení
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje jejich dobré vztahy

e) Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování individuálních národnostních, kulturních a sociálních rozdílů
- klademe důraz na environmentální výchovu, vedeme žáky k třídění odpadů
- vedeme žáky k zodpovědnému chování
- seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a závaznými pravidly chování a vedeme je k jejich dodržování
- umožňujeme žákům účast na besedách s veřejnými činiteli

f) Kompetence pracovní (k podnikavosti)

- motivujeme žáky k aktivní tvořivé práci
- nabízíme žákům aktivity, které podporují jejich schopnost samostatně o něčem rozhodovat, něco plánovat, připravovat a realizovat
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a porovnání jejich schopností s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- v některých oblastech vzdělávání doplňujeme výuku o odborné exkurze
- nabídkou volitelných předmětů pomáháme žákům při jejich profesní orientaci

F. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola umožňuje vzdělávání i žákům se zdravotním znevýhodněním, specifickými poruchami učení nebo se sociálním znevýhodněním. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky i způsoby hodnocení žáků. Při klasifikaci přihlížíme ke stupni a druhu specifické poruchy.

Výchovný poradce podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům. Pokud to znevýhodnění žáka vyžaduje, je mu zajištěn individuální vzdělávací plán a věnována nadstandardní péče výchovného poradce a individuální přístup všech vyučujících.

V odůvodněných případech škola umožňuje žákům používat ve výuce prostředky, které jim usnadní průběh studia.

G. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vyučující věnují zvláštní pozornost mimořádně nadaným žákům a usilují o rozvoj jejich talentu prostřednictvím podpory účasti žáků v odborných soutěžích, v zájmových kroužcích a jiných mimovyučovacíh aktivitách. Vyučující přitom využívají široké spektrum vyučovacíh metod, včetně individuálních konzultací. Nadaní žáci mají možnost se specializovat a prohlubovat své vědomosti v rámci pestré nabídky volitelných předmětů v posledních třech letech studia.

Žáci s mimořádným nadáním mají možnost požádat o studium podle individuálního vzdělávacího plánu. Podmínky jeho schválení a realizace jsou součástí Školního řádu.